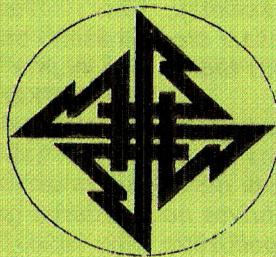

S P Ē K S - V I E N ī B Ā

LATVIJAS MEŽA NOZARU ARODU BIEDRĪBAS VALDES INFORMATĪVAIS IZDEVUMS

© Latvijas Meža nozaru
arodu biedrība
Brūginielu ielā 29/31
Rīga LV -1001
Tālr. 67035946,
Fax 67035947
E-pasts: lmna@lmna.lv

Atbild. par izdevumu
A.Simansons
Tlr. 67035941
E-pasts: lmnasim@lmna.lv

Latvijas Meža
nozaru arodu biedrības
ZINĀS

2009.gada maijs—jūnijs
Nr. 6 (113)

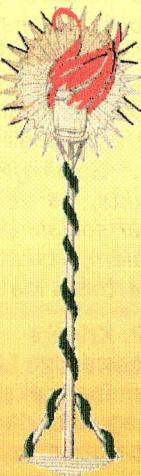

Kas tie tādi Jānu bērni, līgo, līgo.

Klusī nāca sētiņā, līgo, līgo,

Klusū dzēra alutiņu, līgo, līgo,

Vai džiesmiņas nezināja, līgo, līgo

Sveicam:

*Jāni Neimani, Jāni Bārtulu, Jāni Grabovski
un visus, visus Jāņus — LMNA biedrus !!!*

AKTUALITĀTES

MEŽA NOZARU ARODU BIEDRĪBĀ

14.maijā LMNA Republikāniskajā Komitejā īsā vizītē uzturējās Zviedrijas Mežu un Kokapstrādes darbinieku arodbiedrības 13.nodajos pārstāvji **Pauls Vesterlunds** un **Eriks Lundgrēns**. Pēc stundu garas sarunas ar LMNA vadību viesi apmeklēja a/s „Latvijas Finieris” uzņēmumu „TROJA”. Ar ražošanas procesu un darba kultūru viesus iepazīstīnāja ražotnes direktors **E. Šestakovskis**, savukārt „TROJAS” arodbiedrības galvenā uzticības persona **Aivars Kauliņš** pastāstīja par darba kopīguma darbības efektivitāti veselīga klimata uztu-

rēšanā darbinieku kolektīvā un jaunu biedru piesaistīšanā arodbiedrībā.

Pēc īsās uzturēšanās Rīgā Zviedru arodnieski devās uz Strenčiem, kur tikās Ziemeļvidzemes virsmežniecības un bijušās Limbažu VM arodorganizācijas pārstāvjiem, lai pārrunātu starptautiskā projekta **“Arodbiedrības klātbūtne sistēmā”** realizācijas iespējas sadarbībā ar Ziemeļvidzemes virsmežniecības arodbiedrīciju.

Par Zviedru arodniesku viesošanos Latvijā laikrakstā **“Ziemeļlatvija”** š.g. 28.maija numurā ievietots S. Pētersones raksts **“Izzina spēcīgāko pieredzi (Problēmu gadījumā gan Latvijā, gan Zviedrijā palīdzību var meklēt arodbiedrībā)”**.

20.maijā notika kārtējā Informatīvā diena LMNA arodbiedrību vadītājiem.

Darba gaitā: - 1. Apskats: **“Sociālekonomiskā un politiskā situācija Latvijā un sociālais partnerisms”** (ziņo: Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētājs **Pēteris Krigers**);

2. **“Plānotie un iespējamie grozījumi Darba likumā”** (ziņo: LBAS jurists **Kaspars Rācenājs**); 3. LMNA aktualitātes.

1. P. Krigers: *“... Klausoties valdību, rodas iespaids, ka liela daļa valsts darbinieku nesaproš, kādā situācijā nonākusi Latvija. Izeju no radušās situācijas valdība faktiski nemeklē pēc būtības, bet tikai rūpējas, lai skaisti runātu un izskatītos. Varētu domāt, ka valstī šo-*

Foto: Ā.Smildzīns
Pēc „TROJAS” apmeklējuma **Pauls** (no labās) saka „paldies” par iepazīšanos **Aivaram Kauliņam**.

brīd ir joti aktīva un darbīga valdība. Faktiski tā ir tikai darba imitācija! Ja arī valdībā rodas laba iniciatīva, to uzreiz nobloķē kādas citas partijas ministri. Valdība reāli nemeklē ceju izejai no krīzes, - kā nopolnīt naudu un to ietaupīt.

Piemēram, Izglītības un zinātnes ministrija. No rīta sabiedrībai paziņo, ka tiks atbrīvoti 2000 skolotāji, bet vakarā jau stāsta, ka jāatbrīvo 8000. Nākošajā dievīnā ministre saplēšas ar valsts sekretāru, - kuram taisnība?!

Valsts pārvaldē strādājošie sadalījušies trīs daļās. Vienu daja valsts iestādēs strādājošie cenšas saglabāt savus amatus, pierādot, ka bez viņiem valsts nevar pastāvēt. Otru daju ir tie, kurus tuvākā laikā atbrīvos no darba, tāpēc nav vērts pūlēties. Trešā daja politizētie valsts ierēdņi, kuri zina, ka viņus neatbrīvos un tāpēc viņiem gluži vienalga, kas notiek valstī.

Valdībā faktiski notiek mujka laišana, jo tuvojas pašvaldību vēlēšanas un tāpēc politiķiem vairāk jādomā par saviem mundieriem, nevis par Valsti.

Visticamāk, ka valdības reālie darbi varētu parādīties tikai pēc 6.jūnija. Pie tam pastāv lielas aizdomas, ka tie darbi var smagi atsaukties uz Latvijas visu iedzīvotāju finansiālo situāciju.

Sociālie partneri ir dzījā neizpratnē par valdības formālajām atbildēm un ierēdņu vēlmi atrakstīties, nevis rīkoties. Ir nepieciešama politiskā griba un ierēdņu spēja strādāt kopā ar sociālajiem partneriem krīzes apstākļos. ... Sociālajiem partneriem joprojām nelzprotams ir fakts, ka valstiski svarīgus jautājumus, kā, piemēram, par sociālo drošību un 2009.gada valsts budžeta grozījumiem, izskata valdības sēdes slēgtajā daļā bez sociālo partneru klātbūtnes.

P. Krīgers
pasniedza LBAS Atzinības rakstu par
ieguldīto darbu darba
aizsardzībā
Dienvidlatgales VM
uzticības personali
darba aizsardzībā
Aivaram Frīligam

2. Par grozījumiem Darba likumā LBAS jurists Kaspars Rācenājs: "... nejemanot vērā sociālo partneru jau sagatavoto un saņēmoto priekšlikumu paketi Darba likuma izmaiņām, LDDK, Ekonomikas ministrija un citas institūcijas, pēkšni, ne ar vienu nekonsultējoties, iesnieguši Ministru kabinetam prasību nekavējoši mainīt atsevišķas Darba likuma normas. Iesniedzēji uzskata, ka vairākas pašlaik spēkā esošās DL normas uzliek nesamērīgi augstu finansiālo slogu komersantiem un ierobežo uzņēmējdarbības vidi. [Sīkāku informāciju lasiet ("LMNA ZINĀNAS" iepriekšējā numurā (maijs Nr.5) rakstu "Kārtējais uzbrukums Darba likumam").

Ierosinātās izmaiņas ir izskatītas LBAS Valdes sēdē. LBAS Valde ir kategoriski pret šo un arī citu izmaiņu izdarīšanu Darba likumā bez pamatotas argumentācijas, saskaņošanas un konsultēšanos ar sociālajiem partneriem.

3. LMNA priekšsēdētāja vietnieks A. Simanssons: "... Kaut arī Latvijas un Eiropas Kopienas noslēgtajā saprašanās memorandā (2.punkts) Latvijas valdība ir skaidri apņēmusies nesamazināt valsts izdevumus uz sociālās jomas rēķina, tomēr Ministru kabinets ir ļēries

pie valsts sociālo pabalstu un valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas optimizēšanas jeb pareizāk sakot, spēkā esošo garantiju samazināšanas vai likvidēšanas.

Šī "optimizēšana" skars sekojošus likumus: - "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodsimībām"; - "Par valsts pensijām"; - "Par valsts sociālo apdrošināšanu"; - "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" un "Valsts sociālo pabalstu likumu", kā arī MK 2005.gada 8.marta noteikumus Nr.166 "Kārtība, kādā piešķir un izmaksā bērna piedzīšanas pabalstu".

Labklājības ministrijas izstrādātie un MK iesniegtie priekšlikumi, izņemot Likumā "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumā" būtiski samazina sasniegto iedzīvotāju labklājības līmeni, nonivelē sociālās apdrošināšanas principus. Piedāvāto izmaiņu negatīvo ietekmi sevišķi izjutīs tādas sociālās riska grupas kā ģimenes ar bērniem, pensionāri, invalīdi, bezdarbnieki u.c. Varētu domāt, ka minētās iedzīvotāju kategorijas ir vainīgas pie valsts finanšu sistēmas sagraušanas. Ja arī sagaidāmās izmaiņas valdībā tiks pieņemtas, pienesums valsts budžeta ekonomijai tas nesastādīs pat 1%, tikai audzēs sociālo spriedzi sabiedrībā.

Lai mazinātu grozījumu negatīvās sekas, arodbiedrības izstrādājušas savus priekšlikumus, kas ie sniegti Saeimas Sociālo un darba lietu komisijai.

Kaut arī valdības viedoklis par piedāvātajiem grozījumiem minētajos likumos dienas laikā vairākkārt mainās, tomēr arodbiedrībām ir jābūt gatavām aizstāvēt savu līdzpilsētu intereses.

Jāņem gan vērā, ka piedāvātās izmaiņas ir aiseberga redzamā daļa, bet pastāv pamatotas aizdomas, ka īstās "dāvanas" valsts tautai pasniegs pēc pašvaldību vēlēšanām.

LATVIJAS BRĪVO AROBDIEDRĪBU SAVIENĪBĀ

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS) Saeimas priekšsēdētājam Gundaram Daudzem un premjeram Valdim Dombrovskim iesniegusi priekšlikumu izstrādāt likumu ekonomiskās recesijas periodam, kas būtu spēkā līdz 2012.gada 1.janvārim.

LBAS uzskata, ka likumam jāaptver visas likumdošanas pagaidu izmaiņas, kuras nepieciešamas, lai valsts un tajā funkcionējošie uzņēmumi pārvarētu krīzi un pēc tam atgrieztos normālā režīmā.

LBAS piedāvā visus šobrīd aktuālos ministriju, darba devēju un Arodbiedrību priekšlikumus apkopot un steidzamības kārtā izskatīt Nacionālās Trīspusējās sadarbības padomes Darba lietu trīspusējā apakšpadomē (DLTSA), pieņemot tos par pamatu Kārtējais uzbrukums Darba likumam, kā arī uzdot Labklājības ministrijas Darba departamentam steidzamības kārtā uz DLTSA radītā pamata izstrādāt speciālu likumu krīzes radīto seku ierobežošanai. Tādejādi nebūtu nepieciešams grozīt Darba likumu, likumu "Par valsts pensijām", "Par valsts sociālo apdrošināšanu", "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam", "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodsimībām", Valsts sociālo pabalstu likumu un vairākus citus normatīvos aktus. Tā vietā visas izmaiņas tiktu iekļautas vienā terminētā likumā, kas nodrošinātu arī grozījumu caurspīdīgumu un pārskatāmību.

Piedāvātais variants jautu kaut daļēji izvairīties no sociālās spriedzes, cilvēki gūtu skaidru informāciju un spētu piedalīties likumu grozījumu izstrādāšana un

apspriešanā, tādejādi atgūstot ticību tiesiskajai kārtībai valstī, un vienlaicīgi netiku pārkāpts tiesiskās paļāvības princips.

LBAS uzskata, ka īpašu likumu varētu izveidot ūsā termiņā, jo visas ieinteresētās puses savus priekšlikumus jau ir izteikušas. Šobrīd tās atliek vien apkopot vienā dokumentā. Laikā, kad ekonomika joprojām turpina lejupslīdi, valstij ir jānodrošina ilgtermiņa stabila uzņēmējdarbības tiesiskā vide un jārada cilvēkos pārliecību, ka valsts garantē darba tiesisko attiecību prognozējamību un funkcionēšanu.

Lai priekšlikums tiktu īstenots, LBAS aicina apeturēt visu likumprojektu un likumu izskatīšanu valdībā un Saeimā, kas saistīti ar krīzes situācijas pārvārēšanu, tomēr tiek virzīti vienpusēji, bez saskaņošanas ar sociālajiem partneriem.

Arodbiedrības jau vairākkārt ir uzsvērušas, ka tās būtu gatavas atbalstīt grozījumus normatīvajos akto, kas vērsti uz krīzes situācijas pārvārēšanu uz darba uzņēmēju sociālā nodrošinājuma rēķina tikai tādā gadījumā, ja grozījumi būtu spēkā ūsā, pārskatāmā termiņā.

Saeimas Sociālo un darba lietu komisija 2.jūnijā pauda konceptuālu atbalstu arodbiedrību idejai par īpašu likumu, kurā būtu apkopotas krīzes situācijas diktētās atkāpes no spēkā esošajiem likumiem.

Komisijas priekšsēdētāja A. Barča atzina, ka šajā priekšlikumā ir "racionāls grauds", taču ir būtiski izšķirties, vai krīzes laikā likums tiktu attiecināms tikai uz darba un sociālo jomu, vai arī tas aptvertu daudz plašāku nozaru kopumu.

Komisija vienojās aicināt MK rūpīgi izvērtēt šādas prakses iespēju nākotnē, norādot, ka tā ir metode, kā operatīvi un produktīvi strādāt gadījumā, ja rodas nepieciešamība pēc jaunām izmaiņām.

Eiropas nodarbinātības, sociālo lietu un iespēju vienlīdzības komisārs Vladimirs Špidla (Čehija):

"...Latvija ir sarežģītā situācijā, taču es pamatā uzskatu, ka valstīs arī ekonomiskās krīzes situācijā nedrīkert kerties pie sociālajiem budžetiem, mazinot atbalstu iedzīvotājiem, īpaši visneainzargātākajām iedzīvotātā grupām. Arī šādās situācijās sociālajai aizsardzībai jābūt pietiekami augstā līmenī, jo tieši tāpēc tā ir sociālā aizsardzība, kas veidota cilvēku aizstāvībai sociāli sarežģītās situācijās. Kurā citā brīdī lai šī sistēma parādītu savu spēju, ja ne krīzes brīdī? ... gadījumā, ja arī tiek pārveidots sociālās aizsardzības mehānisms, pārkārtots sociālais budžets, jādomā, kā tas tiek izdarīts, lai riska grupas neciestu...". (22.05.2009, laikraksts «Neatkarīgā»)

EIROPAS ARODBIEDRĪBU AKCIJU DIENAS:

derācijas (ETUC) akciju dienas.

Demonstrāciju dalībnieki pieprasīja Eiropai un nacionālajām valdībām ambiciozākas un drosmīgākas rīcības, lai palīdzētu pieaugošajai bezdarbnieku armijai Eiropā. Viņi arī pieprasīja, lai finansu kapitālisma pārmērībām vairs nekad netiek atjauts graut pasaules ekonomiku.

ETUC ģenerālsekreitārs **Džons Monks** uzsvēra, ka šo Eiropas demonstrāciju apmērs liecina par strādājošo bažām par nākotni. Viņi uzskata, ka pašreiz nepieciešama stingrāka finanšu tirgu regulēšana un darbinieku pārstāvniecība valdēs un padomēs, kā arī atbalsta sistēma ražošanai, darba vietām un ambīcīza rīcība, lai palīdzētu pret pieaugošo bezdarbu.

Vairākas citas demonstrācijas notika arī Luksemburgā, Bukarestē un Birmingemā....

Seminārs

„DARBA VIDES RISKU NOVĒRTĒŠANA”

28.maijā Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola (RSEBAA) rīkoja atklātu bezmaksas semināru. Uz semināru bija ieradušies 70 dalībnieki. No LMNA šajā praktiskajā seminārā bija iespēja piedalīties 5 darba aizsardzības uzticības personām.

Latvijas Universitātes profesors **Valdis KALĀKIS** uzskatāmi izklāstīja/parādīja darba vides risku novērtēšanas principus un jaunākās metodes, riska iespējamības, ko mēra ar *varbūtību* (bezdimensijas lielums), vai arī negadījumu biezumu, principus. Lektors analizēja dažādās valstis izmantotās metodes vispārējai risku novērtēšanai (ES un citur pasaule noteiktā vērtējumu skala un tās nosacījumi, Somijas 5 balļu matrica u.t.t.). Padziļināti tika iztirzātas apakštēmas TROKSNS, kā arī Ergonomisko risku novērtēšana. Ergonomisko risku novērtēšana Latvijā ir visai problemātiska, jo normatīvie akti, piem., par smagumu pārvietošanu ir nekonkrēti. Taču pasaule šo risku novērtēšanai ir izstrādātas gan eksperimentālās metodes, gan datorprogrammas (diemžēl tās ir dārgas!).

Mācību centra „Zinātne” pasniedzējs **Andris JĒKABSONS** vairāk pievēršas darba vides risku novērtēšanai uzņēmumā kā nepieciešamību, kas izriet no uzņēmumā notikušajiem nelaimes gadījumiem un saslimšanām. Lai veiktu risku novērtēšanu vispirms ir jāsakārto darba aizsardzības sistēma uzņēmuma, jānosaka amatpersonu kompetences, t.sk. attiecīgi norīkojot atbildīgos par instruēšanu darba drošībā. Kā nosaka Darba aizsardzības likums, **atbildīgs par darba aizsardzību uzņēmumā ir darba devējs** un šo **atbildību nevar uzlikt nevienam citam darbiniekam**, t.sk. darba aizsardzības speciālistam. Lektors atgādināja, ka risku novērtēšanā jāiesaista uzticības personas, darbinieki un ieteica pēc tās rezultātiem sastādīto preventīvo pasākumu iekļaut Darba Kopīgumā. Ir svarīgi, lai būtu reāla kontrole (audits) par risku novēršanas/mazināšanas gaitu.

Abi lektori uzsvēra, ka risku novēršana/mazināšana ir ilgtermiņa ekonomisks ieguldījums uzņēmumā, bet lai to atspoguļotu, ir jāizdara aprēķini. Tas jādara!

Piebilde: Seminārā dalībnieki interesējās par iespējām iegādāties Prof. V.Kalāka grāmatu „*Darba vides risku novērtēšanas metodes*”. Tā joprojām ir nopērkama J.Rozes u.c. grāmatnīcās, arī viesnīcā „Skanste” (lētāk!) Skanstes ielā 9, Rīgā.

KĀ LATVIJĀ IEVĒRO LIKUMUS...

1.jūnijā notika LBAS organizēta Eiropas Sociālā fonda projekta ietvaros veikto pētījumu prezentācija „*Problēmas. Risinājumi. Atbildība*”.

Sanāksmi atklājot LBAS priekšsēdētājs **P. KRĪGERS** īsi pieskārās arodbiedrību aktualitātēm, arī priekšliku-

mam izstrādāt **KRĪZES LIKUMU**, ar kuru tad arī varētu piejaut vairāku likumu normu **pagaidu** reducēšanu, **kas būtu spēkā līdz 2012.gada 1.janvārim.**

Arodbiedrību vadītājus, juristus u.c. speciālistus ar Latvijas iedzīvotāju š.g. martā izdarītās aptaujas rezultātiem, situācijām, ar kurām saskaras iedzīvotāji, iepazīstināja Sabiedriskās domas pētījumu centra direktors **Arnis KAKTIŅŠ**. Aptaujas rezultāti, maigi izsakoties, nav iepriecinoši. Piemēram, **25%** ir saskārušies ar situācijām, kad darba devējs **neizmaksā atlaišanas pabalstu** u.c. pienākošās naudas kompensācijas, **49% ziņa**, ka ar šādām situācijām ir saskārušiem viņiem tuvi, pazīstami cilvēki. **Gatavību saņemt algu aploksnē atlzinuši 52%** (atbildes „JĀ” + „Drizāk JĀ”) aptaujāto. **40%** iedzīvotāju darbspējas vecumā atlzinuši, ka viņi **sniegtu prasību tiesā, ja darba devējs tos pretlikumīgi atlāstu**. **35%** atlīst, ka darba vietā **piemaksa par virsstundām nekad netiek maksāta**, **36% - par darbu svētku dienās tāpat - nekad**. **20%** nodarbināto privātajā sektora nav iepazinušies (lasi - **nav iepazīstināti ar darba drošības instrukciju**).

Savukārt Baltijas sociālo zinātņu institūta valdes priekšsēdētaja Dr.sc.soc. **Brigita ZEPA** un pētniece **Oksana ŽOBKO** stādīja priekšā pētījumu „**Darba tiesību un darba drošības problēmātikas izpēte un darba tiesību aizstāvības rīcībstratēģiju modelēšana**“. Pētījuma ietvaros veiktas arī 10 eksperti, t.sk. 2 no Valsts darba inspekcijas un 3 no arodbiedrībām, intervijas.

31% strādājošo joti satrauc varbūtība zaudēt darbu (2006.gadā šis rādītājs bija tikai 15%!). Darba samaksu „aploksnē“ saņemot 22% strādājošo, tikpat procentu strādā bez papildus samaksas par virsstundu darbu, **15% atlīmējuši darba apstākļu pasliktnināšanos darba vietā, 14% darba alga samazināta bez brīdinājuma**. Vēl iespaidīgākie šie un citi rādītāji - likumpārkāpumi ir būvniecībā. „**Tajās pamatdarba vietās, kurās darbojas arodbiedrība, strādājošie ar darba tiesību un darba drošības pārkāpumiem ir saskārušies retāk, līdz ar to priekšplānā izvirzās citas problēmas nekā tajās pamatdarba vietās, kur arodbiedrības nav...**“. Pētījuma dati to rāda visai uzskatāmi, piemēram:

Pēdējo 6 mēnešu laikā pieredzētie darba tiesību un darba drošības pārkāpumi dalījumā pēc līdzdalības arodbiedrībā (AB) :

Pārkāpumi	Visi (%)	ir AB (%)	nav AB (%)
Darba samaksu „aploksnē“	22	3	30
Virsstundu darbs bez papildu samaksas	22	12	26
Neprognozējamas, biežas izmaiņas darba grafikā	16	13	19
Algās izmaksas aizkavēšanās ilgāk par vienu mēnesi	15	7	18
Darba apstākļu pasliktināšanās	15	13	16
Darba algas samazināšana bez brīdinājuma	14	9	16
Atlaišana no darba bez brīdinājuma	5	1	7

Pētījumā ietvertas aptaujāto un arī ekspertu domas, viedokļi par darba attiecību un darba drošības aspektiem un pārkāpumiem. Vesela nodaļa pētījumā ir veltīta Arodbiedrību lomai darba tiesību problēmu risināšanā. Analizēti priekšstati par arodbiedrībām, par līdzdalības arodbiedrībā motivāciju, kā arī par iespējamo arodbiedrības palīdzību darba tiesību ievērošanas kontekstā. Atsevišķi apskatīta ir Darba kopīgumu nosacījumu ievērošana.

Pētījuma dati un viedokļi labi raksturo pašreizējo stāvokli darba attiecību un darba aizsardzības jautājumos, strādājošo un ekspertu izpratni un ceļu uz problēmu risinājumiem.

Noslēgumā LBAS jurists **K. RĀCENĀJS** informēja par sagaidāmajiem grozījumiem Darba likumā, to virzību un priekšlikumiem to sakarā.

Piebilde: Ar šiem abiem pētījumiem varat iepazīties tuvāk LMNA RK.

NO "EIROSTAT" JAUNĀKAJIEM DATIEM

Eiropas Savienības statistikas biroja "Eurostat" dati liecina, ka izdevumi sociālai aizsardzībai, tostarp pensijām, slimības un bezdarba pabalstiem, ES kopā 2006.gadā veidoja 26,9% no iekšzemes kopprodukta (IKP), kamēr Latvijā šis rādītājs bija 12,2% un bija zemākais starp visām ES valstīm.

Visaugstākie sociālās aizsardzības izdevumi ir Francijā - 31,1% no IKP, Zviedrijā - 30,7% no IKP un Beļģijā - 30,1% no IKP, bet zemākie - Latvijā 12,2%, Igaunijā - 12,4%, Lietuvā - 13,2% un Rumānijā 14% no IKP.

Atšķirības sociālo izdevumu līmenī atspoguļojanai dzīves līmena atšķirības, gan atšķirības sociālās aizsardzības sistēmas un dažādas demogrāfiskās, ekonomiskās, sociālās un institucionālās struktūras.

Kopā ES no visiem sociālās aizsardzības izdevumiem 46% veido izdevumi pensijām, 29% - izdevumi slimības un veselības aprūpes pabalstiem, pa 8% - izdevumi invaliditātes un ģimenes un bērnu pabalstiem, 6% - izdevumi bezdarba pabalstiem un 4% - izdevumi mājokļa un sociālajiem pabalstiem.

JAUNĀ ARODBIEDRĪBA ZVIEDRIJĀ !

19.maijā vienā kopīgā arodbiedrībā apvienojās **Zviedrijas Meža un Kokapstrādes arodbiedrība** (Skogs- och Träfacket) un **Grafiķu arodbiedrība** (Grafiska Fackförbundet).

Par jaunās arodbiedrības priekšsēdētāju ievēlēts **Pērs-Ūlofs Šjē** (Per-Olof Sjöö), līdzšinējais darba kopīgumu sekretārs.

Viens no viņa trīs vietniekiem ir mūsu savstarpējās sadarbības reģionālajā līmenī ilggadīgais kurators **Kenets Johansons** (Kenneth Johansson).

Abu arodbiedrību apvienošanās kongresā piedalījās arī Rīksdāga sociāldemokrātu frakcijas vadītājs Svens-Ēriks Osterbergs.

Jaunajā arodbiedrībā apvienoti vairāk nekā 65 tūkstoši biedru.

P.S. Ceram, ka sadarbība starp mūsu arodbiedrībām turpināsies arī turpmāk.